

COVID-19

Informații pentru lucrătorii transfrontalieri și lucrătorii detașați

30 martie 2020¹
#coronavirus

Informații în atenția lucrătorilor frontaliери și a lucrătorilor detașați afectați de restricțiile privind libera circulație a persoanelor, impuse de o serie de state membre ale UE ca urmare a COVID-19

Sunteți lucrător frontieră? Sunteți lucrător frontieră dacă lucrați într-un stat membru diferit de statul membru de reședință (adică mergeți la muncă în altă țară și vă întoarceți regulat în țara de reședință). În cazul șomajului, se aplică norme diferite privind prestațiile de șomaj pentru lucrătorii frontaliери care nu se întorc, în principiu, la locul de reședință cel puțin o dată pe săptămână.

Sunteți lucrător detașat? Sunteți lucrător detașat dacă sunteți trimis temporar de angajatorul dumneavoastră situat într-un stat membru să lucrați în alt stat membru în vederea prestării unui serviciu. În ceea ce privește asigurarea socială, sunteți considerat detașat în cazul în care sunteți trimis de angajator pentru a desfășura orice activitate lucrativă în alt stat membru în numele angajatorului dumneavoastră sau, de asemenea, dacă sunteți o persoană care desfășoară o activitate independentă și ați plecat în străinătate pentru a desfășura o activitate similară cu cea pe care o desfășurați în mod normal în statul dumneavoastră membru de origine.

Prezentul document are scopul de a vă informa cu privire la normele generale aplicabile contractului dumneavoastră de muncă și la eventualele măsuri pe care trebuie să le luați în ceea ce privește asigurările de sănătate și asigurările sociale. Conținutul său nu are caracter juridic obligatoriu în ceea ce privește situația dumneavoastră specifică.

Prezentul document nu se adresează cetățenilor UE care locuiesc și lucrează într-un stat membru fără a fi resortisanți ai acestuia². Acești cetățeni ai UE au dreptul la același tratament ca resortisanții din toate punctele de vedere. Vă rugăm să citiți, în acest sens, orientările recente privind măsurile de gestionare a frontierelor, menite să protejeze sănătatea și să asigure disponibilitatea bunurilor și a serviciilor esențiale³.

Mai ales, statele membre nu trebuie să refuze intrarea pe teritoriul lor a cetățenilor UE care au reședința pe teritoriul lor. Ei pot fi supuși aceluiași limitări ale drepturilor precum cetățenii respectivului stat membru (inclusiv ale dreptului de

1. Serviciile Comisiei monitorizează constant evoluția situației și analizează necesitatea adăugării de informații pe parcurs. Prezentul document va fi actualizat periodic pentru a se ține seama de evoluția situației.

2. Acești lucrători beneficiază de garanțiile Directivei 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE, 73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE (JO L 158, 30.4.2004, p. 77).

3. C(2020) 1753 final.

a se deplasa în interiorul sau în exteriorul statului membru). Statele membre pot lua, de asemenea, măsuri adecvate, cum ar fi obligația ca cetățenii UE să fie supuși autoizolării sau unor măsuri similare, cu condiția să impună aceleași cerințe și propriilor cetățeni. Se reamintește că măsurile specifice privind lucrătorii din domeniul transporturilor fac obiectul Comunicării Comisiei referitoare la implementarea culoarelor verzi în temeiul Orientărilor privind măsurile de gestionare a frontierelor în vederea protejării sănătății și a asigurării disponibilității mărfurilor și serviciilor esențiale⁴.

Orientările privind exercitarea liberei circulații a lucrătorilor prevăd măsuri pe care ar trebui să le ia statele membre pentru a se asigura că lucrătorii mobili, în special cei care lucrează în profesii critice pentru combaterea pandemiei de coronavirus, pot să ajungă la locul de muncă⁵.

Comisia îndeamnă statele membre să instituie proceduri specifice rapide și simple pentru trecerea frontierei care să permită fluidizarea procesului pentru acești lucrători și invită statele membre să ia măsuri specifice pentru a asigura o abordare coordonată la nivelul UE.

Unele țări instituie măsuri administrative și orientări comune între autoritățile lor publice pentru a simplifica procedurile din domeniul securității sociale în beneficiul lucrătorilor mobili⁶. Comisia încurajează aceste practici și va identifica, împreună cu statele membre, cele mai bune practici care pot fi extinse și la alte state membre.

DACĂ SUNTEȚI LUCRĂTOR FRONTALIER

În conformitate cu *Orientările privind măsurile de gestionare a frontierelor în vederea protejării sănătății și a asigurării disponibilității mărfurilor și serviciilor esențiale, precum și cu Orientările privind exercitarea liberei circulații a lucrătorilor în timpul epidemiei de COVID-19*, statele membre nu ar trebui să împiedice trecerea frontierei de către lucrătorii frontaliери și cei sezonieri, ci să instituie proceduri specifice simple și rapide pentru fluidizarea procesului.

Dacă sunteți un lucrător frontalier afectat de restricțiile impuse de statul membru în care lucrați ca urmare a pandemiei de COVID-19, puteți găsi mai jos câteva informații referitoare la condițiile de angajare și la asigurările sociale în această perioadă.

Care este legislația aplicabilă contractului dumneavoastră?

În conformitate cu legislația UE [articolul 8 din Regulamentul (CE) nr. 593/2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale], legislația aplicabilă contractelor individuale de muncă este, în mod normal, legislația statului membru în care se prestează în mod obișnuit munca. Cu alte cuvinte, dacă nu vă puteți îndeplini obligațiile care vă revin în temeiul contractului de muncă, ca lucrător frontalier, din cauza restricțiilor impuse la ieșire sau la intrare, legislația statului membru în care lucrați de obicei va determina consecințele juridice ale imposibilității de a lucra. În conformitate cu articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii, ar trebui să aveți acces la aceleași avantaje sociale și fiscale acordate de statul membru în care vă desfășurați activitatea ca acelea acordate lucrătorilor naționali al căror drept de circulație este restricționat.

4. https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/legislation/2020-03-23-communication-green-lanes_en.pdf

5. C(2020) 2051 final

6. A se vedea, de exemplu:

Belgia: https://www.international.socialsecurity.be/working_in_belgium/en/archives.html

Franța: <https://travail-emploi.gouv.fr/actualites/presse/communiqués-de-presse/article/covid-19-situation-des-travailleurs-frontaliers>

Germania: <https://www.bmas.de/DE/Presse/Meldungen/2020/corona-virus-arbeitsrechtliche-auswirkungen.html>

Țările de Jos: <https://pers.svb.nl/coronavirus-en-wonen-of-werken-over-de-grens-de-sociale-verzekering-verandert-niet/>

Dacă sunteți lucrător frontalier în imposibilitatea de a lucra în celălalt stat membru, fiind nevoit să faceți telemuncă din statul membru de origine, deveniți lucrător detașat?

Nu. Nu veți fi considerat lucrător detașat în temeiul Directivei privind detașarea lucrătorilor⁷. Înseamnă așadar că nu vi se vor aplica condițiile de muncă de bază ale statului membru de origine, deoarece pe teritoriul acestuia nu se produce nicio prestare de servicii și nici nu există un beneficiar al serviciilor. Contractul dumneavoastră de muncă va continua să fie reglementat de legislația statului de angajare, cu excepția cazului în care ați convenit altfel cu angajatorul. În practică, aceasta înseamnă că nu trebuie să depuneți nicio cerere sau formular specific în acest sens. În conformitate cu articolul 45 din TFUE și cu articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011 privind libera circulație a lucrătorilor în cadrul Uniunii, ar trebui să aveți acces la aceleași avantaje sociale și fiscale acordate de statul membru în care vă desfășurați activitatea ca acelea acordate lucrătorilor naționali al căror drept de circulație este restricționat. În ceea ce privește concedierile parțiale, lucrătorii frontaliери se bucură de aceleași drepturi ca lucrătorii rezidenți și ca lucrătorii naționali⁸. Vă atragem atenția asupra faptului că unele țări au ajuns la un acord comun, introducând măsurile administrative relevante pentru a confirma că telemunca nu este de natură să modifice desemnarea țării competente⁹.

Dacă sunteți lucrător frontalier sau sezonier și ați intrat în șomaj total în această perioadă

Dacă sunteți **lucrător frontalier** și vă aflați în șomaj total în această perioadă, trebuie să contactați instituția de asigurări de șomaj din statul membru de reședință. Veți avea dreptul la prestații de șomaj din partea statului membru de reședință în aceleași condiții ca șomerii din statul membru respectiv și trebuie să vă puneți la dispoziția serviciilor de ocupare a forței de muncă din statul membru de reședință. Dacă sunteți un lucrător frontalier care nu revine, în principiu, la locul de reședință cel puțin o dată pe săptămână, puteți căuta un loc de muncă fie în statul membru de reședință, fie în statul membru al ultimului loc de muncă. Contactați instituția de asigurări de șomaj din statul membru în care decideți să căutați un loc de muncă. Veți avea dreptul la prestații de șomaj din partea acestui stat membru în aceleași condiții ca șomerii din statul membru respectiv și trebuie să vă puneți la dispoziția serviciilor de ocupare a forței de muncă din statul de muncă respectiv.

Dacă sunteți **lucrător sezonier** și vă aflați în șomaj total în această perioadă¹⁰, trebuie să contactați instituția de asigurări de șomaj din statul membru în care sunteți asigurat. Dacă în mod normal vă desfășurați activitatea și în statul membru de reședință, acesta ar trebui să fie statul membru în care sunteți asigurat. În acest caz, veți avea dreptul la prestații de șomaj din partea statului membru de reședință în aceleași condiții ca șomerii din statul membru respectiv și trebuie să vă puneți la dispoziția serviciilor de ocupare a forței de muncă din statul membru de reședință.

Ce legislație vi se aplică în materie de asigurări sociale, având în vedere restricțiile naționale privind trecerea frontierei și recomandările pentru telemuncă din cauza pandemiei de COVID-19?

În scenariul actual, se aplică în continuare normele europene privind coordonarea asigurărilor sociale. Aceste norme sunt relativ flexibile, permițându-le lucrătorilor în cauză să rămână asigurați în statul membru în care erau asigurați înainte de apariția pandemiei de COVID-19. În funcție de situația în care se găsesc lucrătorii, se pot aplica următoarele scenarii și soluții propuse:

7. Directiva 96/71/CE <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/ALL/?uri=CELEX%3A31996L0071> și

Directiva 2014/67/UE <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/?qid=1584454887016&uri=CELEX:32014L0067>

8. În temeiul articolului 45 din TFUE și al articolului 7 din Regulamentul (UE) nr. 492/2011.

9. De exemplu, Belgia, Franța, Germania și Țările de Jos au emis orientări în acest sens. A se vedea trimiterea în nota de subsol 5 de mai sus.

10. Adică sunteți șomer atât în statul membru în care prestați munca sezonieră, cât și în statul membru de reședință.

Dacă sunteți lucrător frontalier și lucrați exclusiv într-un alt stat membru decât statul membru de reședință

În prezent sunteți asigurat în statul membru al locului de muncă. Dacă vă aflați în imposibilitatea de a lucra în statul membru al locului de muncă obișnuit și trebuie să lucrați de acasă temporar, această situație nu ar trebui, în principiu, să conducă la o modificare a legislației aplicabile în ceea ce privește asigurarea dumneavoastră socială, deoarece este vorba de o situație temporară. Veți avea în continuare dreptul la toate prestațiile sociale din statul membru al locului de muncă.

DACĂ SUNTEȚI UN LUCRĂTOR CARE ÎȘI DESFĂȘOARĂ ACTIVITATEA ÎN CEL PUȚIN DOUĂ STĂTE MEMBRE

Dacă lucrați atât în statul membru al locului de muncă, cât și în statul membru de reședință și sunteți asigurat în statul membru al locului de muncă deoarece aveți o activitate în statul membru de reședință care nu este substanțială (mai puțin de 25 % din timpul de lucru)

În prezent sunteți asigurat în statul membru al locului de muncă. Acum că activitatea pe care o desfășurați în statul membru de reședință va crește, aceasta poate deveni substanțială (înțelegându-se o pondere de peste 25 % din timpul dumneavoastră de lucru pe o perioadă de 12 luni). În acest caz, legislația din statul membru de reședință ar putea deveni aplicabilă în temeiul articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 numai dacă timpul mediu de lucru pe o perioadă de 12 luni depășește 25 % din timpul total de lucru în toate statele membre. Prin urmare, faptul că veți desfășura, în următoarele săptămâni, o activitate substanțială în statul membru de reședință nu ar trebui să vă afecteze situația în materie de asigurări sociale. Ar trebui să dețineți deja un document portabil (DP) A1 eliberat în temeiul articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 de către instituția competentă din statul membru al locului de muncă.

Dacă lucrați atât în statul membru al locului de muncă, cât și în statul membru de reședință, și sunteți asigurat în statul membru de reședință, deoarece, în prezent, activitatea dumneavoastră în statul membru de reședință este substanțială (peste 25 % din timpul dumneavoastră de lucru)

În prezent sunteți asigurat în statul membru de reședință. Ar trebui să dețineți deja un DP A1 eliberat în temeiul articolului 13 din Regulamentul (CE) nr. 883/2004 de către instituția competentă din statul membru de reședință. Restricțiile la frontieră și telemunca nu ar trebui să vă afecteze statutul în ceea ce privește asigurările sociale.

Ce se întâmplă dacă scenariile de mai sus nu sunt aplicabile cazului dumneavoastră și, ca urmare a pandemiei de COVID-19, se poate schimba statul membru în care sunteți asigurat social?

În cazul în care situația dumneavoastră nu este acoperită de scenariile de mai sus și se poate schimba statul membru în care sunteți asigurat social, puteți solicita angajatorului să transmită o cerere către autoritatea competentă din statul membru a cărui legislație doriți să se aplice în continuare, pentru a rămâne mai departe sub incidența legislației sale. Angajatorul ar trebui să susțină în această cerere că este în interesul dumneavoastră să rămâneți asigurat în statul membru în care beneficiați în prezent de acoperire¹¹.

Ce se întâmplă dacă mă îmbolnăvesc când lucrez în statul membru al locului de muncă sau când fac telemuncă din statul membru de reședință?

Dacă lucrați într-o țară din UE în care nu locuiți, aveți dreptul la asistență medicală în ambele țări.

Cel mai probabil, sunteți deja înregistrat în țara în care lucrați și ați primit formularul S1 de la casa de asigurări de

11. A se vedea, de asemenea, partea 2 din orientările privind exercitarea liberei circulații a lucrătorilor pentru mai multe informații cu privire la posibila utilizare a acordurilor de derogare.

sănătate (în caz contrar, trebuie să vă înregistrați și să solicitați acest formular, pe care să îl depuneți la orice casă de asigurări de sănătate din țara în care locuiți). Acest formular vă dă dreptul de a beneficia de asistență medicală în țara în care locuiți, în aceleași condiții ca resortisanții care sunt asigurați în țara respectivă.

Informații privind DP A1 și punctele naționale de contact

Pentru mai multe informații cu privire la DP A1, vă rugăm să consultați:

<https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=11366&langId=ro>

Pentru detalii privind instituția de asigurări sociale responsabilă cu emiterea DP A1, vă rugăm să consultați:

https://europa.eu/youreurope/citizens/work/social-security-forms/contact_points_pd_a1.pdf

DACĂ SUNTEȚI LUCRĂTOR DETAȘAT

Trebuie să respectați normele statului membru gazdă referitoare la condițiile de muncă?

Dacă vă aflați în statul membru în care v-a trimis angajatorul pentru a presta serviciile („statul membru gazdă”) și veți continua să lucrați acolo, legislația din statul membru gazdă privind condițiile de muncă de bază (salariul minim, timpul maxim de lucru și perioada minimă de odihnă, normele privind sănătatea, siguranța și igiena la locul de muncă etc.) se va aplica în continuare. În cazul în care nu vă este permisă deplasarea la locul de muncă din cauza restricțiilor legate de pandemia de COVID-19, trebuie să respectați normele statului membru gazdă. Cu toate acestea, veți avea dreptul la prestații sociale din partea statului membru în care plătiți contribuțiile la asigurările sociale, și nu din partea statului membru gazdă.

Ce legislație vi se aplică în materie de asigurări sociale, având în vedere restricțiile naționale privind trecerea frontierei și recomandările pentru telemuncă din cauza pandemiei de COVID-19?

Sunteți lucrător detașat și activitatea dumneavoastră a început înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19

Dacă sunteți lucrător detașat și activitatea dumneavoastră în celălalt stat membru a început înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19, nu ar trebui să fiți afectat de nicio restricție națională privind trecerea frontierei, dacă vă aflați deja efectiv în statul membru în care ați fost detașat. Trebuie să continuați perioada de detașare astfel cum este specificată în DP A1 și veți rămâne asigurat în statul membru în care este stabilit angajatorul dumneavoastră sau în care sunteți asigurat în mod normal, ca persoană care desfășoară activități independente.

Sunteți lucrător detașat și activitatea dumneavoastră a început înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19, dar vă deplasați în alt stat membru, de exemplu, în perioadele libere

Dacă sunteți lucrător detașat și activitatea dumneavoastră în celălalt stat membru a început înainte de izbucnirea pandemiei de COVID-19, puteți fi totuși afectat dacă părăsiți statul membru în care sunteți detașat și doriți să reveniți ulterior. Acest lucru este valabil în cazul în care activitatea dumneavoastră se desfășoară într-un stat membru care impune restricții naționale la intrarea persoanelor care provin din afara țării sau din anumite regiuni afectate. Prin urmare, înainte de a pleca din statul membru în care sunteți detașat, ar trebui să întrebați autoritățile competente dacă vi se va permite intrarea la întoarcere. Dacă vi se refuză intrarea și, prin urmare, nu este posibil să vă continuați perioada de detașare, angajatorul ar trebui să contacteze instituția competentă care a eliberat DP A1 pentru instrucțiuni suplimentare.

Sunteți lucrător detașat și activitatea dumneavoastră trebuia să înceapă după izbucnirea pandemiei de COVID-19

Dacă sunteți lucrător detașat și activitatea dumneavoastră trebuia să înceapă în celălalt stat membru după apariția pandemiei, începutul perioadei de detașare poate fi amânat din cauza restricțiilor naționale impuse la intrarea în anumite state membre. În acest caz, angajatorul sau dumneavoastră, în calitate de persoană care desfășoară activități independente, trebuie să contactați instituția competentă din statul membru care a eliberat DP A1 pentru instrucțiuni suplimentare.

Sunteți lucrător sezonier și activitatea dumneavoastră a fost planificată să înceapă în timpul sau după izbucnirea pandemiei de COVID-19

Dacă sunteți lucrător sezonier și activitatea dumneavoastră în statul membru în care are loc munca sezonieră a fost planificată să înceapă în timpul sau după izbucnirea pandemiei de COVID-19, începutul perioadei de angajare sezonieră poate fi amânat din cauza restricțiilor naționale impuse la intrarea în anumite state membre. În acest caz, trebuie să contactați angajatorul din statul membru al angajării sezoniere pentru instrucțiuni suplimentare.¹²

Restricționarea liberei circulații impusă de statul membru în contextul actualei crize COVID-19

În temeiul articolului 45 alineatul (3) din TFUE și al Directivei 2004/38/CE, pot fi introduse limitări ale dreptului la libera circulație a lucrătorilor, din motive de ordine publică sau de securitate internă, inclusiv în cazul riscurilor generate de o boală contagioasă. Cu toate acestea, justificarea restricțiilor trebuie interpretată strict¹³, iar restricțiile trebuie să fie necesare, proporționale și bazate pe criterii obiective și nediscriminatorii.

Întrebări despre UE? Europe Direct vă stă la dispoziție: europa.eu/european-union/contact_ro

12. A se vedea, de asemenea, partea 3 din orientările privind exercitarea liberei circulații a lucrătorilor pentru mai multe informații cu privire la lucrătorii sezonieri.

13. A se vedea cauzele conexe 115/81 și 116/81 Adoui și Cornuaille, EU:C:1982:183

© Uniunea Europeană, 2020

Reutilizarea acestui document este permisă, cu condiția ca sursa documentului să fie recunoscută și să fie indicate eventualele modificări (licența Creative Commons Attribution 4.0 International). Pentru orice utilizare sau reproducere a unor elemente care nu sunt deținute de UE, este posibil să fie necesară solicitarea permisiunii direct de la titularii drepturilor respective.

Toate imaginile © Uniunea Europeană, cu excepția cazului în care se menționează altfel. Icons © Flaticon – toate drepturile rezervate.